

ISSN : 2278-31-80

सामान्यजन
संदेश

विशेषांक

५ जाने, २०१९

VOLUME - II

भारतीय लोकशाही

आणि

प्रसारमाध्यमे

लोहिया अध्ययन केंद्र, नागपुर का प्रकाशन

Volume-2

विशेषांक

सामान्यजनसूदेश

भारतीय लोकशाही आणि प्रसार माध्यमे

मुख्य संपादक

संदीप तुंडूरवार,
पदव्युत्तर राज्यशास्त्र विभाग,
श्री बिंझाणी नगर महाविद्यालय,
नागपूर

डॉ. एस.एम. वारकड
प्राचार्य
श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान
महाविद्यालय, राजुरा, जि. चंद्रपूर

डॉ. राजेंद्र मुद्दमवार,
पदव्युत्तर राज्यशास्त्र विभाग,
श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व
विज्ञान महाविद्यालय, राजुरा, जि. चंद्रपूर

सहसंपादक

डॉ. अमर बोंदरे,
राज्यशास्त्र विभाग,
व्ही.एम.व्ही.वाणिज्य जे.एम.टी. कला
आणि जे.जे.पी. विज्ञान महाविद्यालय, नागपूर

डॉ. संजय नाकाडे,
राज्यशास्त्र विभाग,
श्री ज्ञानेश महाविद्यालय,
नवरगांव जि. चंद्रपूर

डॉ. दिनकर चौधरी,
राज्यशास्त्र विभाग,
कला व वाणिज्य महाविद्यालय,
भिंसी, जि.चंद्रपूर

डॉ. बाळासाहेब जोगदंड,
पदव्युत्तर राज्यशास्त्र विभाग,
सिताबाई कला व वाणिज्य महाविद्यालय,
अकोला

संपादन सहाय्य

डॉ. राहूल बावगे
पदव्युत्तर राज्यशास्त्र विभाग,
वसंतराव नाईक शासकीय कला व
समाजविज्ञान संस्था, नागपूर
टिकाराम साहू 'आजाद'
पत्रकार दै. भास्कर, नागपूर

डॉ. बबीता सिंग
राज्यशास्त्र विभाग,
एल.ए.डी. महाविद्यालय, नागपूर

परिक्षण समिती

डॉ. अलका देशमुख, नागपूर (म.रा.)
डॉ. संजय जैन, इंदौर (म.प्र.)
डॉ. प्रभा भंडारी, जोधपूर (रा.ज.)
श्री. हरीश अड्याळकर, नागपूर (म.रा.)
डॉ. रविंद्र भणगे, कोल्हापूर (म.रा.)
डॉ. राजेंद्र मुद्दमवार, राजुरा (म.रा.)
डॉ. संजय गोरे, गडचिंद्र (म.रा.)
डॉ. शरद सांबारे, नागपूर (म.रा.)
डॉ. वकील शेख, नागपूर (म.रा.)

प्रकाशन दिनांक : ५ जानेवारी २०१९

१७. प्रसारमाध्यमे लोकशाही व्यवस्थेतील सकारात्मक व नकारात्मक पैलुवरील एक दृष्टिक्षेप.....	५६
प्रा. लोमेश बावनकुळे / प्रा. राजेश कनिरे	
१८. भारतीय लोकशाहीतील स्वतंत्र प्रसारमाध्यमे यांची भूमिका.....	५९
डॉ. नागेश्वर कन्हाके	
१९. लोकशाहीमध्ये प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	६२
डॉ. माणिक चव्हाण	
२०. भारतीय लोकशाही आणि प्रसारमाध्यमे.....	६४
प्रकाश हेमने	
२१. लोकशाहीमध्ये प्रसारमाध्यमांचे महत्व.....	६७
डॉ. राजेंद्र झाडे	
२२. भारतीय लोकशाही आणि प्रसार माध्यम लोकशाहीच्या मजबूतीसाठी वृत्तपत्रांची भूमिका.....	६९
डॉ. शरद बेलोरकर	
२३. लोकशाही राज्यव्यवस्थेत प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	७१
प्रा. सोमा गोंडाने	
२४. सशक्त लोकशाहीच्या अस्तित्वासाठी आधुनिक माध्यमांची भूमिका.....	७५
प्रा. सुहास शिवणकर/नागापुरे	
२५. भारतीय लोकशाही आणि प्रसारमाध्यमे.....	८१
प्रा.नीता पांडे	
२६. भारतीय लोकशाही आणि प्रसारमाध्यमांची विश्वसनीयता.....	८५
प्रा.नितेश रामटेके	
२७. भारतीय लोकशाही आणि प्रसारमाध्यमे.....	८७
प्रा. प्रफुल्ल शेंडे	
२८. लोकशाही : राजकीय पक्ष व प्रसार माध्यमे.....	९१
डॉ. नितीन गौरखेडे	
२९. भारतीय लोकशाही आणि खासगीपणाचा मुलभूत अधिकार.....	९४
डॉ. संदीप काळे	
३०. भारतीय लोकशाही आणि माध्यमे.....	१०१
वैभव खिरटकर / निलेश मसाळकर	
३१. लोकशाही शासन व्यवस्था: प्रचार-प्रसार माध्यमे	१०५
डॉ. सुशांत चिमणकर	
३२. निवडणूका आणि प्रसार माध्यमे	११२
प्रा. सुनिल अखंडे	
३३. भारतीय निवडणूकांमध्ये प्रसार माध्यमांची भूमिका.....	११५
डॉ. शिरिन अघोर	

अनुक्रमणिका

१. भारतीय लोकशाही आणि प्रसारमाध्यमे.....	१
डॉ. अलका देशमुख	
२. भारतीय लोकशाहीवर प्रसार माध्यमांचा पडलेला प्रभाव.....	६
डॉ. राजेंद्र मुद्दमवार	
३. लोकशाही आणि वृत्तपत्राचे योगदान व भूमिका.....	९
डॉ. संजय गोरे	
४. लोकशाही मूल्य व संस्थांचा विकास आणि प्रसार माध्यमांचे स्वातंत्र्य.....	१३
डॉ. प्रतिभा भोरजार	
५. भारतीय लोकशाही आणि आधुनिक प्रसारमाध्यमांचे बदलते स्वरूप.....	१५
डॉ. रिता धांडेकर	
६. भारतीय राजकारण आणि प्रसारमाध्यमे परस्परसंबंध.....	१९
डॉ. राहुल बावगे / डॉ. आसिम खापरे	
७. लोकशाही आणि प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	२२
डॉ. नंदाजी सातपूते	
८. लोकशाही व प्रसार माध्यमांची भूमिका.....	२५
प्रा. पुनम देशमुख	
९. निकोप लोकशाहीच्या अस्तित्वासाठी प्रसारमाध्यमांची भूमिका व जबाबदारी.....	२८
प्रा. जगदिश चिमूरकर / प्रा. भारती रत्नपारखी	
१०. लोकशाहीच्या यशस्वीतेमधील संकल्पना व प्रचार माध्यमांचे योगदान.....	३१
डॉ. संजय नाकाडे	
११. भारतीय लोकशाही आणि प्रसारमाध्यमे.....	३४
डॉ. मालिनी वडतकर	
१२. भारतीय लोकशाहीवरील प्रसार माध्यमांचा प्रभाव.....	३७
संतोष मेश्राम	
१३. भारतीय लोकशाही आणि दिशाहिन मिडिया.....	४१
डॉ. संतोष डाखरे	
१४. लोकशाही आणि प्रसार माध्यमे.....	४५
प्रा. पी. एस. खोपे	
१५. वृत्तपत्र स्वातंत्र्याचा अर्थ व भारतीय लोकशाही.....	४८
प्रा. पवन महंत	
१६. लोकशाही, सामाजिक दृष्टिकोण आणि प्रसार माध्यमे.....	५३
डॉ. सुनंदा चरडे	

३४. भारतीय सार्वत्रिक निवडणूकात प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	११९
डॉ.दिनकर चौधरी	
३५. जागतिकीकरणाचे भारतीय प्रसार माध्यमांवरील परिणाम.....	१२३
डॉ. आस्तीक मुंगमोडे	
३६. प्रसार माध्यमे आणि निवडणूका.....	१२७
पौर्णिमा गणविर	
३७. भारतीय राजकारणावर प्रसार माध्यमांचा प्रभाव.....	१३२
डॉ. प्रमोद आचेगावे	
३८. भारतीय निवडणूक आणि प्रसारमाध्यम.....	१३४
प्रा. विश्वनाथ दरेकर	
३९. भारतीय निवडणूकांत प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	१३९
डॉ. सुपदा इंगळे	
४०. समाज माध्यमे, राजकीय पक्ष आणि मतदार.....	१४२
राहुल बावगे	
४१. भारतीय राजकारण आणि प्रसारमाध्यमे.....	१४५
डॉ. कल्पना टेकाडे	
प्रा. विनोद खेडकर	
४२. भारतीय राजकारणात सोशल मिडियाची भूमिका.....	१४९
डॉ. अमर बोंदरे	
४३. निवडणूका व प्रसार माध्यमे.....	१५५
डॉ. संपदा कुल्लरवार	
४४. प्रसार माध्यमांची समाजाविषयीची भूमिका.....	१५८
डॉ. कुंदा ठेपाले	
४५. लोकशाहीत्मक व्यवस्थेत प्रसार माध्यमांची विभिन्न भूमिका आणि आव्हाने.....	१६४
प्रा. राजु लिपटे	
४६. कृषी विस्तारात बदलत्या सामाजिक माध्यमाचा वापर.....	१६७
प्रा. राजेंद्र मालेकर	
४७. भारतीय राष्ट्रीय आंदोलनात देशी वृत्तपत्रांचे योगदान.....	१७२
डॉ. अनिल शिंदे	
डॉ. प्रमोद घ्यार	
४७. सामाजिक मुल्यांचा न्हास आणि सामाजिक माध्यमे.....	१७७
डॉ. राजेंद्र बारसागडे	
४८. अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य व सोशल मिडिया.....	१८१
डॉ. विनोद गायकवाड	

४९. भारतीय स्वातंत्र्यपूर्व काळातील मराठी वृत्तपत्रांची भूमिका.....	१८३
राजेंद्र कुळमेथे	
५०. भारतीय निवडणुकांत प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	१८८
श्रीमती सीमा सैदाणे	
५१. जागतिकीकरणाचा प्रसार माध्यमावरील प्रभाव.....	१९२
प्रा. तानाजी माने	
५२. सामाजिक मूल्यांचा न्हास आणि प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	१९६
प्रा. विठ्ठल आत्राम	
५३. लोकशाही 'बि' घडली.....	२०४
राहुल चुटे	
५४. भारतीय लोकशाही आणि प्रसारमाध्यमे.....	२०८
लोमेश देशमुख	
५५. राष्ट्रविकासात ग्रामगीता एक प्रभावी मुद्रित माध्यम.....	२१३
प्रा. मंगेश जमदाडे	
५६. मिडीया चैनल सकारात्मक व नकारात्मक प्रभाव.....	२१७
डॉ. लता सावरकर,	
५७. व्यवसाय संदेशवहनातील कायदेशीर बाबी आणि आधुनिकप्रवाह.....	२१९
जाहिद हुसैन मुजफ्फर हुसैन सैय्यद	
५८. जागतिकीकरणाचा भारतातील प्रसार माध्यमांवरील परिणाम.....	२२३
डॉ. विशाल मालेकार	
५९. जाहीराती आणि सामाजिक माध्यम.....	२२८
डॉ. अनिता रणधीर	
६०. भारतीय समाजात प्रसारमाध्यमांचे स्थान.....	२३२
प्रा. दिपक सुखदेवे	
६१. सामाजिक मूल्यांचा न्हास आणि प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	२३५
प्रा. गंगाधर लांडगे	
६२. डॉ. आंबेडकरांच्या दृष्टीकोनातील भारतीय लोकशाही.....	२३८
डॉ. हेमचंद्र दुधगवळी	
६३. प्रसार माध्यमांचा जागतिकीकरणावर पडलेला प्रभाव.....	२४१
डॉ. नथ्यु गिरडे	
६४. बदलते सामाजिक मुल्य आणि प्रसारमाध्यमांची भूमिका.....	२४५
डॉ. सचिन बोधाने	

मेहेरबाबा पब्लिशर्स

हॅम्पी होम बॉईज होस्टेल, हसनबाग पोलिस चौकी जवळ, हसनबाग रोड, नागपूर.
मो. 9923630315, 8087460470 E-mail : meherbabapublishers0616@gmail.com